

ТЫЗЭКЬОТМЭ — ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильэсүү
гээтхапэм
кынчегжээжьагаа
кынчекээ

№ 116 (23045)

2024-рэ ильэс

Гъубдж
БЭДЗЭОГЬУМ и 2

ОСЭ Гъэнэфагъэ ИИЭП

6 +

тисайт

WWW.ADYGOVOICE.RU

тихытыу нэклубгохэр

Адыгэ Республикаам и Правительствэ игъээст

Цыифхэр ригъэблэгъагъэх

Урысюем и Президентэу Владимир Путиним пшъериль кызэрэфишигъэм тетэу Адыгэ им и Лышъхъэу Кумпыл Мурат кэралыгъом ипащэ ишъольыр приемнэ цыифхэр щыригъэблэгъагъэх.

Зэлукігъум хэлжээгъэх федеральнэ инспектор шхъяаэу Сергей Дрокинир, АР-м ипрокурор Игорь Шевченкэр, муниципалитетхэм ящахэр.

Къалэу Мыекъуапэ, Тэхъутэмъкое Джэджэ районхэм ашыпсэухэрэр аш къеклонлагъэх. Йофигъоу зыгъэгумэкъихэрэм ашыщхэм социальна э мэхъанэ ялгъ, ахэм ахэхъех инфраструктурэм хэхъоныгъэгъэшшигъенхэр, общественнэ чыпіхъэр, къелэцыкъу джэгуплэхэр зэтегъепсыхъэгъенхэр ыкы нэмыхъикъхэр.

Къуаджэу Адыгэякъэм щыпсэурэ бзыльфыгъэм ильэу зыфэгъэхыгъагъэр а псэуплэм иурамхэм ашыщым изэтегъепсыхъанкэ, джащ фэдэу къелэцыкъу джэгуплэхэр джыре шапхъехэм адиштэу шыгъэнхэм къадеиэнхэр ары.

Муниципалитет образование «Тэхъутэмъкое районым» илаштэу Шъэо Аскэр кызэрлигъэмкэ, метрэ 700 фэдээ икъихъагъэу урамэу Краснэм ильэрсрикъо гъогу, джащ фэдэу къелэцыкъу джэгуплэхэр зэтегъепсыхъэгъенхэм апае шэгъэн фаяхэр администрацием риҳуухъэгъахэр. Мы ильэсүм шэгъогъум нэс ахэр гъэцкъагъэх. Хунхэу ары зэрэггуухъэрэр.

Адыгэим и Лышъхъэ пшъэ-

рыль афишыгъ юфшіенхэр агъэнэфэгъэ пальхэхэм ашомыкъхэу ыкы дэгъо агъэцкъенхэр. Джэджэ районым илаштэу Андрей Таранухинми аш фэдэ пшъерильхэр фашыгъэх. Нафэу зэрэцтымкэ, псэуплэу Джаджэм дэт еджаплэу N 3-м къиплэблаягъэу урамэу Набережнэм игъогу 2024-рэ ильэсүм шекогъум нэс агъэцкъенхэм щыт. Муниципалитетым щыпсэурэ бзыльфыгъэм а лъэумкэ за-къыфигъээзгъ.

Мыекъопэ къэлэ йэзаплэм къыпэуль чыпіхъу урамэу Чка-

ловым щыщым изэтегъепсыхъанкэ республикэм и Лышъхъэ къадеиэнхэрэм зыкъыфигъээзгъ Мыекъуапэ и ТСЖ итхъаматэ. Къалэу Мыекъуапэ имэрэу Геннадий Митрофановим кынчериуагъэмкэ, мы ильэсүм ыкыдэхэм өхүулэу а чыгу яхъыр зэтэргэгъепсыхъашт. Адыгэ Республикаам гъогухэмкэ и Фонд ахъщэр къихагъэкъыщ.

Икъеухым лъэу тхылтыр къэзэгъэхыгъэ бзыльфыгъэм игъунэгъубахэм, республикэм икъэлэ шхъяаэ зэхъокыныгъэшхэр зэрэфхъухэрэм,

общественнэ чыпіхъэр зэрэгъэхъяаэхэрэм апае цыфыбэмэ ацлэхэр АР-м и Лышъхъэ зэрэфэрэзэр къыуагъ.

«Тэренэу общественностьр къэшакъо зыфэхъуэр юфтхъа-бзэхэм ашдгъэштэшт, муниципалитетхэм тадеиэнхэр. Социальна ыкы инженер инфраструктурам изегъэушомбгъун лыдгъэкъотэшт, еджаплэхэр, къелэцыкъу ыгыпхъэр, спорт гупчэхэр тшыщых ыкы дгъэцэ-къэжъыщых. Мыщ дэжым къэлгъэн фаяе посузальэу юфшіенхэр зэрхыгъэхэм къапэууль

чыпіхъэрэ зэрэзэтдгъэпсыхъа-жыщхэр. Тшэрэр зэкэ цыфхэм яфедэхэм адиштэу зэшотхын фаяе», — къыхигъэшыгъ Кумпыл Мурат.

Республикэм и Лышъхъэ зиғо юфигъоу цыфхэр зыгъэгумэкъихэрэр, УФ-м и Президентэу Владимир Путиним и Джэпсалъэ къынчигъэнэфэгъэ пшъерильхэр зэшохыгъэ хунхэм мэхъаншхо зэрэгэхэм муниципалитетхэм ящахэр анаэтырагьэдэзагъ.

АР-м и Лышъхъэ
ипресс-къулыкъу

НыбжыкІэхэм я Мафэ хагъэунэфыкІыгъ

*НыбжсыкIэхэм я Мафэ
ихэгъэунэфыкIын епхы-
гээ Iофтхъабзэхэр Мые-
къупэ ўыкIуагъэх.*

Ленинным ыцқәкә щыт гүпчәм мастер-классхәр, предприниматель ныбжықтәхәм яermәлкүхәр, якъезгъельәгъонхәр, гуманитар, спорт, цыфхәр жыуғъеу зыхәләжъэгъехә культурнә ыкын нәмыйк! Йофтхабзәхәр щызәхә-

щағъэх. Республикаим имуниципалитетхэм, иашшъэрэ еджа-плэхэм ыкИи иколледжхэм ялыш-клохэри ахэм ахалажьагъяах.

рэ шъушиягэ яжкугъэкынам
ыуж шъузэритыр. Адыгеим
иххэхьонигъэкэлэ ѥэпъылгту шъу-
зэрэхъурэм пае «Тхъашьуегъэ-
псэу!» шъосэло!, — **къыиуагъ**
Къумпъыл Мурат

Республикәм и Лышихъез кызыэрәхигъәщүйәмкә, джыре мәфәкъыр ныбжыккәхәм ягъе- хъягъәхәм ыккى яамалхәм уасы зэрафашырәм ишыхъатеу щыт. Республиклек иныбжыккәхәм лъянъыкко пстәумкы зәдиштәу хәхъоныгъе ашыным пае амаләу арагъәгъотыхъэрәм къате- гүшүләзә. Күмпчың Мурат къы-

зэрэхигтэшгээмкэ, Адыгейим, зэрэхэгтээгоу зэрэшыщтым фэдэу, цыфыгъэ шапхъээм арыгъозэрэ, культурнэ къэнэр къезиухъумэрэ үякъ зихгээгү фэшьыпкэ ныбжыкъиХэр plу-
пахом илах хашыхээ

Ресурс гупчэу «Адыгейм игуфаклохэр» зыфиорэм непэ-
къя набгыра мин 56-ра фаза

хэхээ. Аш ихаахыбэр ныбжыг-
кіэх. Ахэм игъоу алъегъурэ
лофтхъабзэхэр пхырыщыгъэнхэм-
кіэ, сэнаущыгъэ зыхэлт ныб-
жыкіхэм лоф адшшэгъэнхым-
кіэ республикэм амал зэфэ-
шьхъафхэр шараальжыотых.

Адыгейим и Лышьхъэ анахъэ аналэ зытырапригъэдзагъэр лъенъкъо пстэумкъи республикэм иныбжъкъи¹хэм іэпсылагъу зэр-фехъущтхэр арь. Псауныгъэ пытэ, щыіекъашу ялэнэу, ямурад дахэхэр щыіэныгъэм щипхы-рашынхэу ныбжъкъи¹хэм ар афел амас.

афэлтэйуагь.
Мы Йофтхъабзэм ильэхъан
Адыгейим и Лышхъэу Къумпыл
Мурат Адыгейим ирайонхэм,
иньбжыкІэ организациехэм
ыкІи объединениехэм къагъэ-
хъазырыгъе чыпілехэм ашылагъ,
муниципалитетхэм ялъыклохэм
ыкІи анахъ чанэу зыкъэзыгъэ-
льэгъогъе ныбжыкІэхэм гущы-
лашы афзыху.

*АР-м и Лышъхъэ
ипресс-къулыкъу*

«Лыхъужъэм яухът»

**Мыекъонэ районым щыщ
Александр Калугиным
егъэджэн программэу
«Пыхъужсъхэм яухът»
зыфиIорэм ишIудзыгъэ
тестирование фондэу
«Хэгъэгум иухъумакIо-
хэм» ишъольыр къутамэ
шикIугъ.**

Мы программэр зытгээлсүх хягъэр хэушхъяфыкыгъэ дээ операцием хэлэжьагъэхэр нэүж-кэ къэралыгъо ыкын муници-

пальнэ хэбзэ күулыкъухэм, къэралыгъо компаниехэм Іәплэсэн-ныгъэ, күурайныгъэ ахэлтэй юффашашэндийн фэгъэхъазырыгъэнхэр ары.

Фронтъм щигъотыгъэ ӏэпэ-
ӏэсэнгъэм шуагъэу къыхын
ылтыкӏе Ѣщыр Александр Калуги-
ным къылтагъ.

— Хэушхъафык Ыгъэ дээ
операцием иветеранхэм мамыр
щылахэм кызыфагъэзэжык Iэ,
лофыгъо зэолпэнхэ алькыштыр
тэ, калэхэу зэуаплэм лутхэм,
дэгью тэшэ: лофшалплэ луханхэр,
апшээрэ еджаплэм чэхъанхэр

медицинэ упплъэкүнүр... Къэра-
лыгъо къулыкъум сыхэт зыхъукъэ,
а къэбарыр ведомствэхэм ыкчи
организациехэм алтызгъэлсэйн
спльекъицт. Арышь, шэнгэгъэу
слэктэлхэм цыифхэм шуягъэ
къафихыным пае зэхэт товшээн-
ным зыффэзгъэсэн фае, — хигъэу-
нэфыкъыг дзэкъулыкъушэм.

Пэүдзгэгэй тестиравлением
иpunkt фондэй «Хэгъум иуху-
маклохэр» зыфиорэм ишьолтыр
къутамэ Ѣзызэхашааг. **Адрессыр:**
*ур. Пролетарскэр, 353, мафэ
къэс сыхъатыр 9-м къыщегъэ-
жъагъэу пчыхъэм 6-м нэс.*

ІЭПЭІСЭНЫГЪЭР НЫБЖЫМ ЕЛЬЫТЫГЪЭП

Уофышэ ныбжыкэмэ, пшэрэ щыеп — ары бэмэ зэралтытэрэр. Ау ар зэрэхэу-кьоныгъэр щыеныхъэм мызэу, мытоу кытегъэлъэгъу.

Ар кьеушыхъаты Джэджэ районым культурэм иунэхэм язэхэт системе ипащэу Нэгъой Бисльани. Республика миш фэдэ һенатэ щызыгъэцаклехэрэм ар анахык. Непэ ильэс 25-рэ зыныбж кэлаклэр мы юфшэнэм зыфагъэзагъэр ильэсипл хуугъэ. Аш ыпек, ильэс 21-рэ ыныбжэу, Джэджэ районым итхильеджэлэ зэхэт системэ мэзигбүрэ ипэшагъ. Ау Бисльанкэ культурэм лъеныхъуакл поноы хэуконоигъ. Ицыкльгом къыщгээжъягаа ар ишциеныхъэ изы һахышху. Къызщыхъугъэ Хаджэмыкъохъаблэ культурэм и Унэ дэтым икружокхэм зэкэми клоштыгъ, къгъэлэгъонхэм чанэу ахэлажъэштыгъ, ахэр зэришэштыгъэх. Гурит еджапэм ыужи а лъеныхъомкэ сэнхъат зэргэгъотыныр игухэлъягъ. Шоингори къырдэхъугъ, ау нахь касэу.

«Сэнхъатыр къыхэсхыным иуахътэ къызэссым, искусствоююмкэ коллежэу Тхьабысым Умарэ ыцэ зыхырэм сичиэхъанэу ылаагъэ. Ау сиуна гъо аш къыдыригъэштагъэп, кэлэеэгъэдэжэ сэнхъатэу рахыжъягъэр лъызгъэ-клютэнэу къысауагъ ык. АКУ-м филологиумкэ ифакультет сичиэхъагъ. Ау аш ильэрэ сищеджагъэу, Джэджэ районым мэфэк йофхъабзэ зесщэнэу сикурагъэблэгъагъ, аш ыужи бэрэ къысэджагъэх,

етланэ юф силенэу лъэпк культурэмкэ Гупчэм сирагъэблэгъагъ. Сиуна гъо исхэр аш фэягъэхэп. Ары нахь мышыим, сядэлугъэп. Ары паклош, сиылхъонсыщтыгъэ кол-леджым сичиэхъажъыгъ. Анишэрэ еджасанэм даклоу ари къесуухыгъ», — **къытфиолтаг Бисльан.**

Шылыкъэ, сценэм тетэу есэгээ кэлэ ныбжыкэмкэ кынигъэ пэш юфшэнэр ыгъэцаклэнэр, ау ары нахь мышыим, поинкэу аш хэцагъэ хуугъэ ыки ѿштухэй эхъягъэ. Культурэм ылъеныхъоклэ юфшэнэр непэ районым щызэтэригъэуцагъэм республика мосэ иншифашы.

«Джэджэ районым культурэм иунэхэм язэхэт системэ республикэмкэ анахь дэгъью юф зышиэхэрэм ашыщ. Аш юфышиэхэр ебгээзынхэу ѿштухэп, кэ горэм, гъешиэхъоным ренэу фаблэх. Зэнтугъорэ ошдэ-мышилагъэр хэмийнхэу, зынкъ итэу, юфшиэнэр зэтегъэ-ууцагъэу мэлажъэх. Ашкэ бэ елъытыгъ ежэй Бисльан. Хъун ылъэкыицтыр къылъэгъун, поинкэу хэклип. Йошыим къыгъотын ельэк, цыифхэм афызэлу-хыгъ, дахэу, тэрэзэу мэгу-

щыи, зэрэныбжыким емьылтытыгъэу, шиэнхъэшио йэлэль. Йошыим мы йенатим йутыгъэ Нэгъой Нэфсэм юшиэхъэ юфыр аш ифэштагъашу лъеэгъэктээ плом хууцт», — **къылдэггошагъ АР-м культурэмкэ иминистрэ игуадзэу Кушъу Светланэ.**

Пстумкэй Джэджэ районым культурэм и Унэ 12 ит, я 13-рэ кинотеатрэу «Родина» зыфиорэр ары. Мы пчайгээм щыщэу 9-рэ итээгэлтигъэу агъэцаклэжъыгъ. Непэ хабзэм къыгъэуцугъэ пшээрэльхэр агъэцаклэх, цыифхэр зээзынхээр чынхэр, ахэм аутхэр чанэу мэлажъэх. Культурэм и Унэ пэрхэрэх ауж къинхэрэм юшыим афэхъух.

«Шылыкъэр пюштмэ, культурэм иунэхэм сиыдигъу цыифхэр зыфащэштыгъэх. Ау юшкэ ахэм къянэхъокъун юшыагъэп. Непэ социальна хъытыур аш итээриохъу. Аш елъытыгъэу, мы лъеныхъуитур зэдэлэжъэнэмкэ къэралыгъом бэ юшээр. Онлайнэу зэхатищэштыгъэхэр пэ-юдээгъэу ретэгъэк йокынх. Ары нахь мышыим, зэйуклэнэ шылыкъэм фэдэ хуун юшыим. Аш түкъылкъырыкызэ, гъешиэхъон хуущт екюлаклэхэр тэгээфедэх. Гушиим пае,

«Творчествээм имэшиоку» зыфиорэр проектыкэ етхывыжъагъ. Шъолыыр тишиэрылльям игъэцэк йен къыдыхъэльхэгъэу ар ретэгъэк йокы. Мэшиокум исхэм фэдэу гъэшиэхъонэу дгээпсигъэ. Цыифхами агу рехы, культурэм иунэхэм яофишиэхэри фэчэххэу къыхэлажъэх, — **тышигъэгъозагъ Нэгъой Бисльан.**

Еж Бисльани игуалэу юфхъабзэхэм ахэлжъэу мэхъу. Пэшэнгъэм къыдыхъэлтигъэ юфэу зэшүүхирэм уахьтэ къемылыми, ишыклагъэу зыхъурэм къогъана зыфишырэп: сценэм къытхэни орэд къыншт, зещаклор щымынэм, ычылпэ иуцощт. Зы лъеныхъомкэ, цыифмэ апае юф зышиэу есагъэмкэ ар гужыдэгъэк мэхъу, иофишэн лъигээ-клютэнхэмкэ къарыкэ къыреты, адьрэмкэ — юфшаклохэр зимыкъухэрэм зы хэкылэшшү. Тидэ фэдэу Джэджэ районыр культурэм иофишиэхэм афэнькыу. Ау Бисльан хэкылэхэм алъехъуки къегъоты.

«Мы юфыгъом изэшихъинкэ имэшихъэмкэ республике коллежжым сиыдэлажъэ. Аш иеджасанхэр юфшиланэм сиэтэнхэмкэ яшыагъэ къысагъэкы. Баянымкэ нэбгыриц сицыклагъэти студенчэр къысфагъэк юагъэх. Мээз лэжээнкэ ныкъомкэ юф аш. Аш нэмык юу, нэбгыриц мэ едэснэр къызауухыкэ къытфэхъонхэу тязэгъыгъ. Арышь, амалэу юшыиэхэмкэ хэкыланхэр таильхъу ык. Къэтэгъотых. Етланзишиюгъэшихо къытхэкырэр мыекъуапэ таизэрэблагъэр ары, охьтабэ таирахыгъэхъуадэу къалэм къикынхэшь, къэхъонхэ альэкы. — **ею аш.**

— **Бисльан, мыш фэдэу уныбжыкэу республике, район мэхъянэ зиэ юфыгъохэр зэшиюхынхэр къина?**

— Ар хыльээ. Ары нахь мышыим, ильэс 25-рэ уныбжээу тишиэдэхъяжъэ зэрэхъышиурэр, юфыгъо къинхэр зэшиюхынхэр уиамал къызэрихъырэр къафэуушихъаты тишигъу. Бэхэм къацэхъуба, юфшиэнэм зыгорэ хэшикынхынным пае ильэс 20—30-м нахь мымаклэу юф тишиэн фаеу. Ау ар тэрэзэп. Уныбжыкэу юф иным узыфагъазэу зыбгъэцаклэх, цыхъэкыицфэзымышищтыгъэхэм ар нафэ къафэшиинэу амал уиэ мэхъу. Ныбжыым елъытыгъэп уиоффгээцэхъэштмэ, шиогъоныгъэр ары нахь», — **ею Бисльан.**

АНЦОКЬО Ирин.

ЯМЭФЭКІ ХАГЬЭУНЭФЫКІЫГЬ

Эстраднэ орэдымрэ кьашъомрэ якупэу «Шпаргалкэр» зызэхашаагъэр ильэс 30 зэрэхьурэр хигъэунэфыкыгь. Джирэ искуствэм ихэхъонигъекэ Гупчэу «Шпаргалкэм» ипащ АР-м изаслуженнэ артисткэу Марина Фатеевар.

Егор Сергеев

Адыгейм щызэльшэрэ купым имэфэкі еххуулэу Адыгэ Республиком и Къералыгъо филармоние къегъельгъон щызэхашаагъ. Лэшгэгүкэм кьыдэхьугъе къэшьокло купым зэкэмки нэбгырэ 70-рэ хэхъэ. Орэдэу къаюорэ пэпчъ пломи хуунэу лъэпкь кьашъомрэ джирэ хореографирем зыхэт композициехэмкэз къагъекіяракіе. «Шпаргалкэм» хэтхэм якъешуакірэ яоредкээшуакірэ непэрэ мафэм диштэу гъэпсыгъе, яшъашхэр кіяракіх.

АР-м культурэмкэ иминистрэу Аульэ Юрэ пчыхъээхахъэр къизэуихъигь.

— Непэ зыкъээзгъельгъорэ купэу

«Шпаргалкэм» хэтхэр сэнаущыгъэ халамэт зыхэль Адыгейм ижъогъожыгъех. АР-м и Лышхъэу Күумпил Муратыки АР-м культурэмкэ и Министерстве ацэлкээ сышуфтугушо ыкыл культурэм гъэхъагъеу щишигъэхэм алае эстраднэ орэдымрэ кьашъомрэ якупэу «Шпаргалкэм» изэхэшаклоу Марина Фатеевам рэзэнгъэ тхиль фэтэгъэшуашэ, — **къыгуагъ Аульэ Юрэ.**

Ащ үүж Адыгэ Хасэм къафигъэшьошэгээ рэзэнгъэ тхильхэри купым дэлжьэрэм аратыжьыгь.

Зимэфэкіхэм къафэгушуагъэх Мые-къуапэ инароднэ депутатхэм я Совет

итхаматэу Джарымэкъо Азмэтрэ Мые-къопэ администрацием культурэмкэ и Гээорышлапэ ипащэу Цэй Розэрэ.

— «Шпаргалкэр» музыкальнэ сэнаущыгъэ зиэ кілэцыклюхэм яунэгъошу. Ар лъэпкь культурэм игундж, неуцра мафэм итыгъэнэбзий. Орэдйло-къешуаклохэм дэлжьэрэ Марина Фатеевам лъэшэу тыфэрэз. Ны-тыхэм тагъегупсэфы, — къыгуагъ зипшьашэ ильэсбэм купым къэшшэрэ Гыыш Заремэ.

— Ильэс 30 хууьгу «Шпаргалкэм» лъэшэу сырэгушо. Купым юф дээшшэрэ цыифхэм, ны-тыхэм цыхэе къытфэзышхэрэм шхьашэ инэу афэсэшы.

Тапэкіэ проект гъэшгээжонхэр щылэнгъэм щылхырытшыщых, — **къыгуагъ Марина Фатеевам.**

Купым итворчествэ зикласэхэм къэгъельгъоныр шүхъафтын шылыкъэ афэххуугь.

Кілэцыклю музыкальнэ искуствэм хэхъонигъэ зэриштырэм, творческэ амалхэм зыкъызэралетырэм купым илахьышу хэль. «Шпаргалкэм» тапэкі гъэхъээшшүхэр ёшынхэу фэтэо. Культурэр лъэпкъхэр зээшхыхэрэ куачи.

Лъэшшыкъо Фатим.

Поэзиер ыкыли цыфыр

Үсэ фэбэ кіэкіхэр

Уайкъокъо Рэмэзан бэшлагъеу шенэ фэххуугь гупшысэ класэр ыгъэшшиныр.

Адыгэ унэгъо зэдэгүж щаптугъэ зэш-зэшыгхуу 4-м ежыр анахыжыгъигь, арыштын, нахыжк гүшүйэм кідэдэлкэу, зыфэсакыж-зэкіяупкагъеу къызкітэджигъэри. «Далорэр цыфы мэхъу» аялагъеба?

Рэмэзан шенышло-цыфышиу, тхэктусэкло лүпкэ хууьгъэ. «Сыфекло цыфым», — elo усаклом. Мир гүшүйе къодыиеп, тхаклом идунаееплывкэ кіэзигъэтхыырэу ѿйт.

«Цыфыр цыфым ишхэпс» пкіенчъеу аялагъеб. Тыгу къыдехьыях Хъаткъо Ахъмэд иусэ сатырхэри: «Цыфыр щэрэ — щылэмэ хъяр!» «Цыфы» зыцэр цыфынным пае къызэрхуугъэри пытэу ыгуриубытагь Рэмэзан. Цыфхэм уанаах дэгъуни, уанаах лъэшни зэрэмьтэхы-щтыр өшэ дэгъоу, къыгурэс; ощ фэдэ цыфым уасэ фэпшэу, зафэу, хъалэлэу уфыжтынны, щылэнхыгъэр зэригъээптыэр, зэригъэшшурэр иапэрэ усэ тхиль цээу фишигъэмкэ — «Сыфекло цыфым» — къыгъэшьыпкагъ.

Ушылэнхыр къызэрхык, къыхэкы аш мэфэ ошнууапщхэри гур аягъашхьеу, узэрэмьтгүгъэгхахэу уишүү урыншынэжъеуи. Ауми, шүүм шүур къызэрхык орэр гъашэм къеушыхьаты.

«Мыжъокъе къыуаорэм къуаекъе еожъ» ало, ар шылыкъе, шү угут имыльэу, шү къызэрбдэмхүүштэр бэшлагъеу цыфльэпкъым ыгъэунэфыгь. Клочігъу зыфхэхүжырэр, ишу сидигъу локіжьы. Ауми, гъогу ин нэфим зэдитхэу, зэгүрьоххуу цыфхэр рыклонхэм, цыфльэпкъхэр зэдэгэж-зэкідэлкыжхэу зэдэспеунхэм, ти Адыгэ Республике ыкыл Урысыехшом ашымамырным кіхъолпыс Рэмэзан. Ежь усаклом и гумэкли, гульти, гукіэтуу, усэклэ амал дахи, иклас иныдэлфыбзэ адагабзэ, ильэпкь — щылэнхыгъэр; кіхъолпыс зэфэдэкэ чыгум шүүлэгъуу щыбэгъоным, джащыгъум зэпүүштых зэо машохэр, гу хье минхэм гушуагъор къарыхъажыщ, гупшысэ тамэми зиэтышт.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Рэмэзан
илирическэ үсэхэр

Къуашъом тисэу
Афыпс тыщесы.
Гур ыгъатхъеу
Тыгъэр къепсы.
Огу шхъуантэр
Къытэхъуансэ.

**ЧынбжыкъI,
Пичанэ псыгъо.
Сыгу къытфэкъо,
Сыпшэгүгъы.**

Шупшиш эштэлхэм

Сыкъяхъуансэ.

Үнэ шиццэхэм

Саумэхъы.

Оц нахь дахэ исэн Россицем!

Тхъэр етагъэба узыем!

* * *

Титло зэдэтишыгъэ

Иугъэ

Зэфитиэнэу шылыкъагъэ.

Ильэс пчыагъэм

Дгэцэгжагъэ.

Титло язи

Лъэнэуагъэп.

* * *

Чынм тельи, мети

Ын афеци

Ахэр цунае хъунхэу.

Үнү имылэу

Ренэу мэлтыхъо.

Щегъэзье

Цыф хыер.

Илэжъэн аш

**Чын чынер.
Псынкээу хуугъэ
Нэй-псые.**

* * *

Сынфэжъээн,

Сыгу олужъэрэн —

Пшиысэу укъэсүгупшиыгъэшь.

Чэцыр кюжни

Нэф къызэшьим,

Къэсүгупшиыгъээр

Кюдэжъыгъэз.

* * *

Псэкьюпсэ лъэмидж

Клалхэр къепкіхых.

Сыкъэрэгжъэ ктай —

Тесэлхъэ, тесэхы.

**Гу тесэшыгъэшь, сыкъеп-
кіхых.**

Бэрэ сэбыйы

Жым сыхэтэу.

Лъакъор псым нэсийшь,

Ычээ нэс сехы ...

Ныбжыкъиэгъум щыщ

А пычыгъо тхъагъор.

Нанэр къефэхы,

Чынел сиуухы.

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Іэзепі-чыопс къекуапіхэм ыкы Іэзепі-гъэпсэфыпіхэм яхыллагъ» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2024-рэ ильэсүм мэкьюогъум и 13-м тутааг

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Закону «Іэзепі-чыопс къекуапіхэм ыкы Іэзепі-гъэпсэфыпіхэм яхыллагъ» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу N 13-р зытетэу «Іэзепі-чыопс къекуапіхэм ыкы Іэзепі-гъэпсэфыпіхэм яхыллагъ» зыфиор 2006-рэ ильэсүм мэкьюогъум и 20-м къыдэкыгъем (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъе зэхэгъоягъэхэр, 2006, N 6; 2017, N 5; 2022, N 11) мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) а 1-рэ статьям гущыгъэу «Федеральнэ законыр» зыфиорхэрэр хэгъэхъогъэнхэу;

2) я 2-рэ ыкы я 3-рэ статьяхэр мыш тутааг тхыгэнхэу:

«Я 2-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэу Іэзепі-чыопс къекуапіхэм ыкы Іэзепі-гъэпсэфыпіхэм афгъэхыгъэр»

Урысые Федерации инэмыхэм шэпхъэ правовой

актхэу ыкы Адыгэ Республикэм ишэпхъэ правовой актхэу аштэхэрэм атегъэпсихъагъэу ар ѿит.

Я 3-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хэбзэ къулыкъухэм чыопс къекуапіхэм яхъэфеденкэ полномочиуе яхъэхэр

1. Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иполномочиехэм аххэхэх:

1) Адыгэ Республикэм изаконхэр штэгъэнхэр;

2) Урысые Федерации Адыгэ Республикэм яхэбзэгъэуцугъэхэм къыдалтытэрэ нэмыхэм полномочиехэри.

2. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иполномочиехэм мы къыкъэлтыкъохэрэр аххэхэх:

1) гъэпсэфыпіхэм къыопс Іэзапіхэм къапэуль чыопіхэм языт игъунэфынкэ къеуххэм яхыгъэ унашьохэр штэгъэнхэр;

2) гъэпсэфыпіхэм, чыопс Іэзапіхэм къапэуль чыопіхэм языт игъунэфынкэ къеуххэм яхыгъэ унашьохэр штэгъэнхэр;

3) гъэцкъэко хабзэм ифедеральнэ къулыкъу игъусэу а чыопіхэр гъэпсэфыпіхэм чыопіхэр зэрэштихэм унашьохэр штэгъэнхэр;

фэгъэхыгъэ зэфхыхысыжыр Урысые Федерации и Правительствэ Іэкігъэхъэгъэнхэу;

4) Урысые Федерации гъэпсэфыпіхэмкэ ифонд икъэралыгъо реестре Іэзапіхэмрэ гъэпсэфыпіхэмрэ афгъэхъэуцугъэ къебарыр ыкы ашкэ ишыкъэгъэ документхэр Іэкігъэхъэгъэнхэр;

5) Іэзепі чыопіхэм яхыгъэ зэфыщытыкэ гъэнэфагъэу ѿит хэгъэхъэгъэнхэу;

6) Урысые Федерации Адыгэ Республикэм яхэбзэгъэуцугъэхэм къыдалтытэрэ нэмыхэм полномочиехэр ыгъэцкъэхэнхэр.

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым къячэ илэ зыхъурэр

2024-рэ ильэсүм Йоныгъом и 1-м къыщегъэхъагъэу мы Законым къячэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу

Къумпыйл Мурат

кь. Мыекъуапэ,
мэкьюогъум и 14, 2024-рэ ильэс
N 336

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Іофшэн лъэпкъэу «Псауныгъэр къэухъумэгъэнхэу» зыфиорэмкэ Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкэ и Министерствэ къепхыгъэ къэралыгъо учреждениехэм Іоф ащызышхэрэм лэжьапкъэу аратырэмкэ Положение гъэнэфагъэу ѿит зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм ехыллагъ

Урысые Федерации Іофшэнхэмкэ и Кодекс ия 154-рэ статья тэгъэпсихъагъэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет **унашъо ѿит:**

1. Іофшэн лъэпкъэу «Псауныгъэр къэухъумэгъэнхэу» зыфиорэмкэ Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкэ и Министерствэ къепхыгъэ къэралыгъо учреждениехэм Іоф ащызышхэрэм лэжьапкъэу аратырэмкэ Положение гъэнэфагъэу ѿит зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) я IV-рэ разделым:

а) ия 5-рэ пункт:

— гущыгъэу «чэшырэ Іоф зышхэрэм» зыфиорхэрэр хэгъэхъогъэнхэу;

— гущыгъэу «я 149 — 155-рэ, я 157-рэ статьяхэм» зыфиорхэрэм ачыпіхэм гущыгъэу «я 149 — 153-рэ, я 155-рэ, я 157-рэ статьяхэр» зыфиорхэрэр тхыгъэнхэу;

б) мыш фэдэ къэуакъэ зиэ я 5.1-рэ пунктыкъэр хэгъэхъогъэнхэу: «5.1. Чэшым сыхъатыр 10-м къыщыублагъэу пчэдэжым сыхъатыр 6-м нэс Іоф зышхэрэм Урысые Федерации Іофшэнхэмкэ и Кодекс ия 154-рэ статья диштэу Іофшэнхэу сыхъатыр тэфэрэм ипроцент 20-м къыщыублагъэу 45-м нэс аратынхэу шыгъэнхэу.»;

2) я V-рэ разделым ия 7-рэ пункт иа 1-рэ подpunkt:

а) абзацэу «а»-м хэт пчагъэу 10-р пчагъэу 5-кэ зэблэхъублагъэнхэу;

б) абзацэу «б»-м хэт пчагъэу 20-р пчагъэу 10-кэ зэблэхъублагъэнхэу;

в) абзацэу «в»-м хэт пчагъэу 30-р пчагъэу 15-кэ зэблэхъублагъэнхэу.

2. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм ыуж мэфи 10 зытешхэрэр, мы унашъом къячэ илэ мэхъу.

**АР-М ИМИНИСТРЭХЭМ Я КАБИНЕТ И ТХАМАТЭУ
КІЭРЭШЭ АНЗАУР**

кь. Мыекъуапэ,
мэкьюогъум и 21-рэ, 2024-рэ ильэс
N 87

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 292-р зытетэу «Культурнэ кіэнхэм къыхиубытэрэ псэуальхэрэр гъэфедэгъэнхэмкэ, зэльягъашхэрэмкэ ыкы къэухъумэгъэнхэмкэ къэралыгъо учреждениехэм Іоф зышхэрэм яхыллагъ» зыфиор 2021-рэ ильэсүм тигъэгъазэм и 23-м къыдэкыгъем зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Федеральнэ законэу N 73-р зытетэу «Урысые Федерации щыпсэурэ цыф лъэпкъхэм якультурнэ кіэн къыхиубытэрэ псэуальхэрэм яхыллагъ» зыфиор 2002-рэ ильэсүм мэкьюогъум и 25-м къыдэкыгъем ия 11-рэ статья, Федеральнэ законэу N 248-р зытетэу «Урысые Федерации къэралыгъо ыкы муниципальнэ учреждениехэм зэхэгъэхэшхэгъэм яхыллагъ» зыфиор 2020-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 31-м къыдэкыгъем ия 52-рэ статья атегъэпсихъагъэу **унашъо ѿит:**

1. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 292-р зытетэу «Культурнэ кіэнхэм къыхиубытэрэ псэуальхэрэр гъэфедэгъэнхэмкэ, зэльягъашхэрэмкэ ыкы къэухъумэгъэнхэмкэ къэралыгъо учреждениехэм зэхэгъэхэшхэгъэм яхыллагъ» зыфиор 2021-рэ ильэсүм тигъэгъазэм и 23-м къыдэкыгъем мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) пэублэр мыш тутааг тхыгъэнхэу;

«Федеральнэ законэу N 73-р зытетэу «Урысые Федерации щыпсэурэ цыф лъэпкъхэм якультурнэ кіэн къыхиубытэрэ псэуальхэрэм яхыллагъ» зыфиор 2002-рэ ильэсүм мэкьюогъум и 25-м къыдэкыгъем ия 11-рэ статья, Федеральнэ законэу N 248-р зытетэу «Урысые Федерации къэралыгъо ыкы муниципальнэ учреждениехэм зэхэгъэхэшхэгъэм яхыллагъ» зыфиор 2020-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 31-м къыдэкыгъем ия 52-рэ статья атегъэпсихъагъэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет мыш фэдэ унашъо ѿит:»;

2) гудзэм:

а) а 1-рэ разделым ия 2-рэ пункт мыш фэдэ къэуакъэ зиэ я 9-рэ подpunktыкъэр хэгъэхъогъэнхэу:

«9) фэтэрыбэу зэхэт унэхэу культурнэ кіэнхэм ипсэуальхэу ѿит яхыллагъ» зыфиор 2020-рэ ильэсүм тигъэгъазэм ия 56.1-рэ статья зигугуу къышыхэрэр ары»;

б) я III-рэ разделым мыш фэдэ къэуакъэ зиэ я 17 — 18-рэ пунктыкъэр хэгъэхъогъэнхэу:

«17. Улъякунхэр зэрашыпілэрэ цыфым фитыныгъэ и Гъэлорышланлэм лъэу тхыль фильтэхъыныш, ежь иунэ къэлконхэу ѿит.

18. Федеральнэ законым ия 52-рэ статья ия 11 — 13-рэ лаххэм атегъэпсихъагъэу Гъэлорышланлэм інатэ ѿит. Цыфыр лъэу тхыль тигъэгъазэм ия 52-рэ статья атегъэпсихъагъэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет мыш фэдэ унашъо ѿит.

2. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм къышыублагъэу мы унашъом къячэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет и Тхаматэу Кіэрэшэ Анзаур

кь. Мыекъуапэ,
мэкьюогъум и 25-рэ, 2024-рэ ильэс
N 90

Баскетбол

ЯмэфэкI ехъулIэу

БаскетболыкI зэнэкъокью
Щынджые гурит еджапIэм щы-
къягъэр юридическе шэн-
гъэхэмкI докторэу, профессо-
рэу, ильэс 21-м ехъурэ Адыгэ
Республикэм и Ашьэрэ хыкум
итхамэтагъэу Трэхъо Аслын
Исмахьилэ ыкъомрэ егъэджэн
юфымкI ветеранэу, муници-
пальнэ образованиеу «Щындже-
къоджэ псэупIэм» инароднэ де-
путатхэм я Совет итхаматэ
игуадзэу ГутIэ Руслан Мэдинэ
ыкъомрэ ацэктэ зэхашгъягъ.

Мы еджапIэм икIэлэджахакло-
хэу А. И. Трахъор, Р. М. ГутIэр,
К. М. Бэгугъэр, Ю. М. Бэгугъэр,
С. Х. Тэчахъор, Н. Х. Тальэ-
къор зыхэтигъэ купыр 1966 —
1967-рэ ильэсхэм баскетболыкI
чемпион хъугъягъэ. Октябрьскэ,
Теуцожь районхэм якуп пстэуми
ар атеклогъягъ. Джащ кыщежье
баскетболыкI гъехъягъеу щын-
джехэм ашыгъяхэр.

Мыгъэрэ зэнэкъокъур юбилей-
нэу щытыгъ, сыда пломэ А. И.
Трахъомрэ Р. М. ГутIэмрэ бэ-

мышIеу аныбжь ильэс 75-рэ хъу-
гъэ. СпортымкI ухвазырынгъэ
дэгъу зэряйэр ветеранхэм къагъэ-
лэгъягъ. Зэнэкъокъум иублэгъу
Трэхъо Аслын Iэгоун 8 хурджа-
нэм ридзагъ. Джыдэдэми ар спорт
лъэпкI зэфэшхъяфхэм апыль.
Апэрэ таеккытфым ветеранхэр
теклоныгъэм зэрэфэбанэхэрэр
къэлэгъягъ, пчагъягъ 14:0-м на-
гъэсыгъ. Ветеранитумэ яшуагъэ-
кIе зэнэкъокъур 26:16-у аухыгъ.

Къэлгъян фае Р. М. ГутIэм
ыгъэсэгъе Мирзэ Джанбэч —

Адыгэ Республиком IофшIенным-
рэ социальнэ хэхъонигъэмрэкэ
иминистрэ Мьеクъуапэ кыкли апэу
мы зэнэкъокъум кызыреклонла-
гъэр. Адыгэ Республиком и Теу-
цожь район хыкум итхаматэу,
зэнэкъокъум изэхэшэкю чанмэ
ащишшэу Трэхъо Аслынбэч вете-
ранхэм ягъусэу баскетбол ешIагъ.

Мэзыужьэко Арамбыи ешIэклэ
дэгъу кыгъэлэгъягъ. Зэнэкъо-
къур лъэгэлэшхом тетэу куягъэ.

Щынджые къоджэ псэупIэм
иадминистрации ипацау Емтыиль
Аслынбай теклоныгъэ кызырек-
хъягъэхэм шүхъафтынхэр ари-
тыгъ. Купэу теклюагъэм хэтхэм
кубокыр, медальхэр, щытхуу
тхылхэр афагъэшшошагъэх. А. И.
Трахъомрэ Р. М. ГутIэмрэ шүхъафтын
шъяфафхэр аратыгъэх.

Анахыбэу Iэгуаор хъурджааном
изыдзагъэр Трэхъо Аслын, зэн-
экъокъум иешIэкю анах дэгъуу
алъытаагъэр Мирзэ Джанбэч.
Адыгэ Республиком икъэралыгъо
учреждениеу «Цыфхэм ясоциаль-
нэ фэл-фашихъэр зыгъэцкIэрэ
Тэхъутэмийн гупчэм» ипащау
Тальэкъо Руслын ветеранхэм
торт къапигъохыгъ. Зэнэкъокъум
исудья шъяваа щытагъэр Р. М.
ГутIэм ыгъэсэгъе, Тэхъутэмийн
районынрэ Адыгейимрэ ятренер
пэрытэу С. Д. Трахъор ары.

H. M. ДЭЧЛЭЖЬ.

**Зэхэзыщагъэр
ыкIи кызырек-
гъэкIыэр:**
АР-м лъэпкI Йоххэм-
кIэ, IэкIыб къэралхэм
ащыпсэурэ тильэпкIэ-
гъухэм адьярIэ зэхэзы-
нгъэхэмкIэ ыкIи
къэбар жыгъягъ
иамалхэмкIэ и Комитет

Адресир:
385000,
къ. Мьеクъуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

**Редакциер
зыдэшыэр:**
385000,
къ. Мьеクъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм
къайхыэр А4-кIэ
заджэхэр тхыапэхэу
зипчагъэкIэ 5-м

емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтээ, шрифтыр
12-м нахи цыкIунэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэкигъэжийхъэх.

E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщаушыхъягъэр:
УФ-М
хэутын IофхэмкIэ,
телерадиокъэтын-
хэмкIэ ыкIи зэлты-
Iэсэхъэр амалхэмкIэ
и Министрствэ
и Темыр-Кавказ
чыпIэ

гъэйоршшапI,
зэраушыхъягъэр
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъягъэр
АО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мьеクъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**ЗэкIэмкIи
пчагъэр
4486**
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1094

Хэутынм
узыкIэтхэнэу
щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
Зыщаушыхъягъэх
уахътэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор
шъяфаIэр
МэшлIэкъо С. А.

ПшьэдэкIыж
зыхъырэ
секретарь

ЖакIэмийко А. З.

Спортивнэ журналистым и Маф

**Бэдзэогъум и 2-м спортивнэ журна-
листым и Дунэе мафэ тыди щыха-
гъэунэфыкы.**

Спортивнэ прессэм и Дунэе ассоциацэе
(АИПС) 1924-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 2-м
Париж щызэхажэгъягъ. Джыдэдэй журна-
листхэм ясоюзи 150-рэ фэдиз аш хэхъэ,
Урысъем спортивнэ журналистхэм я Фе-
дерации ахэм ащиш.

СамбэмкIэ
Урысые
турнир

**2024-рэ ильэсүм мэкъуогъум и
29-м щегъэжъягъэу и 30-м нэс
Терскэ муниципальнэ районым
самбэмкIэ иапэрэ тренергъягъу
К. А. Пэнагом ишIэжь фэгъэ-
хыгъэ Урысые зэнэкъокъур къа-
лэу Терч щыкIуагъ.**

Самбисти 100-м ехъу аш хэлэжъягъ. Килограмм 71-рэ къэзыщэхэрэмкIэ Бэй Тимур (тренерхэр А. А. Делэкъу, А. А. Гъомлэш) теклоныгъэр кыдихыгъ, Урысъем спортымкIэ имастер ишапхъэхэр ригъэкъугъягъ. Килограмм 58-рэ зионтэ-
гъугъэхэмкIэ Дэхъужь Хызыр (тренерхэр А. А. Делэкъу, М. Ю. Дэхъужь) джэрэз медаль къыхыгъ.

Теклоныгъэр кыдээхыгъэр спортымен-
хэмрэ тренерхэмрэ тафэгушо!

